

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 999/2022
05.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Рајка Ракоњца, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К.бр.44/22 од 06.05.2022. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.129/22 од 25.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.10.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Рајка Ракоњца, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К.бр.44/22 од 06.05.2022. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.129/22 од 25.07.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији К.бр.44/22 од 06.05.2022. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 (педесетхиљада) динара коју ће платити у року од 3 месеца по правноснажности пресуде, а уколико то не учини новчана казна ће се заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара одредити један дан затвора. Окривљени је обавезан да приватном тужиоцу ББ надокнади трошкове кривичног поступка у износу од 90.810,00 динара, те да плати суду на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 8 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.129/22 од 25.07.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Рајка Ракоњца и потврђена је пресуда Основног суда у Куршумлији К.бр.44/22 од 06.05.2022. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Рајко Ракоњац, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи другостепену пресуду Вишег суда у Прокупљу Кж1.бр.129/22 од 25.07.2022. године тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ или да укине првостепену и другостепену пресуду и предмет врати на поновно суђење и одлуку првостепеном или другостепеном суду, као и да сагласно одредби члана 488. став 3. ЗКП прекине, односно одложи извршење правноснажне пресуде Основног суда у Куршумлији К.бр.44/22 од 06.05.2022. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у осталом делу захтев одбачен, јер нема прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд побијаном правноснажном пресудом прекорачио оптужбу. Наиме, како суд није у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде искључиво по жалби браниоца окривљеног, сходно одредби члана 462. став 1. ЗКП, узео као основ за суђење ранију приватну кривичну тужбу од 02.06.2021. године са прецизирањем које је извршено дана 28.01.2022. године када је први пут закључен главни претрес, а у којој приватној тужби недостаје реч „увредио“, а што као радња извршења представља битан елемент кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, већ је суд дозволио приватном тужиоцу да у поновљеном поступку на главном претресу одржаном дана 06.05.2022. године прецизира приватну тужбу и дода реч „увредио“ приватног тужиоца, то је стога суд, поступајући по тако измењеној приватној тужби приватног тужиоца од 06.05.2022. године и осуђујући окривљеног АА на основу те нове прецизиране приватне тужбе, уместо да у конкретном случају поступи по првобитној приватној тужби од 02.06.2021. године и да у односу на окривљеног донесе ослобађајућу пресуду сходно члану 423. тачка 1) ЗКП, по ставу браниоца окривљеног побијаном правноснажном пресудом прекорачио оптужбу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП постоји уколико је пресудом оптужба прекорачена, дакле суд исту чини тиме што,

противно одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресудом прекорачује оптужбу приватног тужиоца у смислу повреде субјективног или(и) објективног идентитета оптужбе и пресуде на штету окривљеног.

По налажењу Врховног касационог суда у конкретном случају суд није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА, обзиром да се правноснажна пресуда односи на исто лице - окривљеног АА и на кривично дело које му је стављено на терет приватном кривичном тужбом приватног тужиоца - кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ, као и имајући при томе у виду да су битна обележја бића кривичног дела иста и у приватној тужби приватног тужиоца и у изреци побијане правноснажне пресуде. Ово имајући у виду да из списка предмета произилази да је у приватној кривичној тужби приватног тужиоца ББ, поднетој суду преко пуномоћника - адвоката Милорада Лапчевића дана 02.06.2021. године, а прецизираној дана 28.01.2022. године, окривљеном АА, између осталог, стављено на терет да је „... у присуству гостију и патроле полицијске станице приватном тужиоцу упутио инкриминисане речи: Можеш да ми га попу...“, показујући притом приватном тужиоцу средњи прст, након чега се приватни тужилац удаљио са лица места, па како је био свестан да тако изговорене речи шкоде части и угледу приватног тужиоца, дубоко вређају његово људско достојанство ...“ окривљени је учинио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ. Из наведеног описа радње извршења кривичног дела по налажењу Врховног касационог суда јасно произилази да је у првобитној приватној кривичној тужби приватног тужиоца од 02.06.2021. године фактички само другачијим речима наведено да је окривљени увредио приватног тужиоца и ближе је описана радња извршења предметног кривичног дела и то вербална и симболична увреда приватног тужиоца од стране окривљеног, па се стога у конкретном случају, навођењем од стране суда у изреци побијане правноснажне пресуде речи „увредио“, по оцени Врховног касационог суда, не може говорити о прекорачењу оптужбе побијаном правноснажном пресудом и чињењу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а како то неосновано у поднетом захтеву истиче бранилац окривљеног.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен, јер нема прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у захтеву само цитира законски текст битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, уопште не образлажући при томе у чему се наведена повреда конкретно састоји, односно не образлажући како је то побијаним правноснажним пресудама суд повредио начело забране преиначења на штету окривљеног прописано одредбом члана 453. ЗКП (*reformatio in peius*), то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу

овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Рајка Ракоњца, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на ову повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић